

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— frt
Félévre 5.— „
Negyedévre 2.50 „
Egy hóra 1.— „
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és

kiadóhivatal:
Főpiacz, a város-
házzal szemben.

Hirdetések:

Egy hasábos petít
soronkint 5 kr-ával
számítatnak.

A vidéki városok.

— december 8.

A magyar közéletnek erkölcsi ujjászületése után való vágy mind inkább erősebbé válik az emberek szívében.

A politikai elvadult szenvedély féktelenkedése s a nemzeti-ségi fanatizmus üvöltése éppen nem járulnak hozzá, hogy az önzetlen hazafiság és eszményibb törekvések törjenek utat az állami és társadalmi életben.

Nincs könnyebb dolog, mint felkavarni a békét, feltépni a régi sebeket s gyűlöletet szítani.

Valóban átkos dolog, midőn a magyar állítja harezba a magyart, mert esetleg más politikai meggyőződése van.

A polgárságnak immár nemzeti hivatásának tudatára kellene ébrednie, mely abból áll, hogy erős lüktető szellemet törekedjen teremteni a vidéki városokban, melynek alapján minden nagyobb városnak egy-egy központtá kell izmosodnia.

Senki sem vonja kétségbe s azt mindenki kívánja is, hogy a fővárosban összpontosuljon a nemzet értelmi, erkölcsi és anyagi ereje, hisz ez igen természetes dolog, mert egy erős, a műveltséget, haladást magában foglaló

fővárosra nekünk magyaroknak is éppen olyan szükségünk van, mint a francziáknak Párizsra, a németeknek Berlinre stb. De a mily örömmel látjuk, hogy Budapesten nyilvánul a nemzet hatalma és dicsősége, éppen olyan kívánatosnak tartjuk, hogy a nemzet életerejé a vidéki szervezetben is gyarapodjék s hogy hazánk székesfővárosából sugározzék szét a nemzet szellemi tevékenysége, hogy minden nagyobb városban legyen kohója a hazafias törekvéseknek, melyben egybefussanak a műveltség szálai.

Örömmel tapasztaljuk, hogy Budapesten dobban meg a nemzet szíve. Megnyugvással észleljük, hogy Budapest világvárossá fejlődött s hogy az alkotmányos aera óta csodás lendületet mutat föl.

Valóságos új korszak derült föl Budapestre. Bámulatatos eredményét a külföld is megbámulja.

A mi ugyanis régen ábrándkép volt, az immár valóság.

Művelődés, anyagi jólét, tudomány, művészet, jótékonyosság egyaránt virágzanak.

Megtisztult, leszűrődött ítélettel mondhatjuk azonban, hogy szeretett és dégelgetett székvárosunkon kívül a vidéki nagyobb városok hatalmasabb föllendíté-

sére is kellene gondolniok azoknak, a kik az állam hajóját igazgatják.

A küzdelmekben, szenvedésekben és történelmi szép multban gazdag vidéki városok immár nehéz szívvel várják, hogy a virágzó Budapesten kívül mikor kerül rájuk a sor.

A nemzet és korona közt teljes egyetértés és bizalom van. Lázasan munka mindenütt... Ideje volna tehát az edző küzdelem közepette a szervezet minden részét gondozni s a vidéki nagyobb városokat is egy-egy központtá izmosítani, hova szétáradna a nemzet értelmi és anyagi erejéből annyi rész, a mennyi őt joggal megilleti.

Nemzeti ideálnak kellene azért tekinteni a vidéki városok föllendülését, mert csak az a nemzet igazán hatalmas, a melyeknek több szellemi tüzhelye van s a hol a vidéki városok is perczmutatói az ország előre való haladásának.

S ha már rásütöttük Budapestre a modern világváros bélyegét, akkor legalább tartsanak vele lépést az ország más városai is. A magyar nemzeti eszmének bástyákra van szüksége. Minden nagyobb vidéki város expozitúrája lehet a magyar kulturpolitikának

TÁRGZA.

Bánatom.

A „Debreczeni Ellenőr” számára írta:

Kovácsy Kálmán.

Ne kérdezd, hogy mért bus az arezom,
Mi bántja folyton lelkemet —
Óh, hadd legyen talány örökre,
Ha elbeszélni nem lehet...
Majd egykor fönn a más világon
Zokogva, sirva mondom el —
Bár jobb szeretném sirom éjét,
Mint új életre kelni fel...

Hadd szőném ottan lelkem álmát
A végtelen napok során —
Mit e földön nem lelheték föl:
Ugy tán' boldogság szállna rám —
S szegény szívem mély bú tüzében
Nem sirna többé könyeket:
Feledve, hogy boldogtalan volt,
Hogy egykor annyit szenvedett.

Mig más mosolygva járta utját
Boldog reménye dallamán
S ha olykor-olykor könye csordult,
Százán törölték föl talán:
Nekem már éltem hajnalában
Meghaltak lelkem álmai...

S úgy kellett bubánatommal
Nehéz esatára szállani.

Hogy szép hitem kiesiny hajóját
Zugó vihar tördelte szét —
S hogy rám akartak dobni mindent,
Mi csak sár és piszok, szemét!
Óh, elfeledném lenn a sirban
E hitvány élet szinpadát,
Hol a szegényre mit sem adnak,
Hiába sirja bánatát...

... De hogyha az enyém lehetnél
Nyiló szerelmem angyala:
Oh, úgy hiszem, reám derülne
A boldogságnak hajnala...
S bántó bubánatom boruján
— Ha rám vetné tekinteted —
Örömszivárvány fénye gyulna
S feledném minden könyemet.

Szép, édes álom lenne éltünk
Mosolylyal és dallal tele —
S a merre járnánk szertheszéllyel
Virágot angyal hintene...
A szellő is nekünk beszélne
Százszorszép, édes éneket:
Oh, akkor, akkor azt a mély but
Elmondanám, el én noked.

De most ne kérd, mért bus az arezom,
Mi bántja foyton lelkemet —

Oh, hadd legyen talány örökre,
Ha elbeszélni nem lehet...
Majd egykor fönn a más világon
Zokogva, sirva mondom el —
Bár jobb szeretném sirom éjét,
Mint új életre kelni fel.

Nyomorult.

Írta: **Szóllósi Zsigmond.**

Szinte könyörgött neki:
— Mond hát, hogy nem igaz!
— És ha nem mondom?!
— Ez az éles, kegyetlen hang az-
után egyszerre lángra lobbantotta háborgó
vérenek minden egyes cseppjét.

Zavaros, sűrű szemei lobot vetet-
tek; előrenyújtott vastag, barna nyakán
kidagadtak az erek, erős két keze ökölbe
rándult; úgy toppant előre, mint egy vé-
rig bőszített hatalmas bölény.

— Nem mondog. — Te... te céda
te nyomorult... te rongy!

Szakadozottan, lázasan, szinte per-
zselve sistergett ajkai között a szó. Az
asszony egyszerre halálra sápadt, riadtan
ugrott hátra és sikoltva emelte fel óvólag
a kezét:

— Gábor! Az Istenért, Gábor!
Éz nem látott, nem hallott. Olyan

s termő ágya a nemzeti haladásnak.

A vidéki városoknak meg erősítése hazafias kötelesség. Ez a meggyőződés a nemzeti élet méhében gyökerezik. A hazaszeretet meleg sugarainak a felkarolt vidéki városok lehetnek gyűjtő leneséi, főleg a nemzetiségi vidékeken. Debreczen, Pozsony, Temesvár, Kassa, Sopron, Szeged és Nagyvárad, a szellemi élet medenczéi és levezető csatornáivá válhatnak, ha a vidéki városoknak hálózata megkapja az őket megillető erőt. Ennek a nemzeti ideálnak megvalósítására hívjuk föl országgyűlési képviselőink figyelmét, kik ha e tekintetben vállvetve dolgoznának, már régen elérték volna a kívánt sikert.

Dr. V. S.

— **Pápai breve a gör. kath. liturgiai nyelv dolgában.** A Vatikánban, úgy látszik megint magyar nemzetellenes akcióra szánták el magukat, nem tudjuk, milyen befolyások következtében. — Tavasszal H.-Dorogról nyomtatékos egyénekből alakult küldöttség járt Budapesten, hogy a magyar ajku gör. kath. népesség számára a szláv és oláh egyházi nyelv helyett, a melyet nem ért, a magyar liturgiai nyelv behozatalát sürgesse. A küldötte az állami hatóságoknál és Vaszary herezegprimásnál is megfordultak s az egyetemi templomban magyar nyelvű isteniszteletet is tartottak. Az ügyet a fővárosban mindenféle melegen felkarolták s szinte egyértelmű kívánság volt, hogy a gör. kath. magyarság a minden helyes ok nélkül álló s amugy is az abszolút kor hagyományát képező szláv egyházi nyelv terhéből szabaduljon. Az ügy a képviselőházban interpelláció alakjában szintén

megfordult. Most, mint a Pesti Hírlap értesül *pápai breve* jelent meg abban az ügyben, az összes magyarországi gör. kath. püspökhöz intézve, mely a *magyar liturgikus nyelv használatát meglátja*. — Rómában tehát nemesak gátat vetnek ennek a teljesen igazolt törekvésnek, de úgy látszik, még ott is elakarják nyomni a magyar nyelv használatát, a hol ez idők folytán komoly szükség révén meghonosodott. Magyarországon a gör. kath. magyar vidékeken elnyomják a magyar istentiszteletet, holottan Horvátországban a körösi gör. kath., de még a zengi róm. kath. püspökségek területén is az *istenisztelet szláv nyelven* teljes jogoknak örvend. Nem akarunk jósolni, de az ilyen eljárásnak mégis csak inkább a pápaság fogja kárát vallani, mint a már elvégre is fölvilágosodott magyar nemzet.

Berzsenyi szobra.

Szombathely, decz. 8.

Vasvármegye hazafias közönsége szép ünnepet ült ma, leleplezván a hazaszeretet nagy költőjének, a magyar Hora tiusnak, Berzsenyi Dánielnek ércz-szobrát.

Még 1876-ban, a költő születésének századik évfordulóján fogamzott meg a szobor létesítésének eszméje s azóta a szoborbizottság tagjai fáradhatatlanul dolgoztak annak megvalósításán.

A mozgalom tulajdonképen 1891. október 11-én vált általánossá. Károlyi Antal alispán ugyanis ez alkalommal értekezletet hívott össze, mely határozatilag kimondotta, hogy Vasvármegye közönsége szobrot emel Berzsenyi Dánielnek.

A szoborbizottság ezután kiterjesztette a gyűlést az egész megyére. Mikor a szobor-alap már 8000 frtra rugott, Beöthy Zsolt ajánlatára megbízták Kiss György szobrászt a szobor elkészítésével.

Mikor már ott áll a diszes szobor a

városház előtti parkban s a mai ünnepély legszebben jellemzi azt a lelkesedést, a melylyel Vasvármegye hazafias közönsége éreztetést állított hazánk egyik legnagyobb költőjének.

Szombathely városa zászlódiszt öltött. A házak díszítése, az utcák mozgalmas volta az első tekintetre elárulja, hogy itt nagy ünnep van ma.

A vármegyei ház dísztermében vette kezdetét az ünnep.

A megyei, városi és más hatóságok, továbbá az egyházak, iskolák, intézetek nagyszámu képviselőin kívül részt vettek az ünnepélyen a magyar tudományos Akadémia, a Kisfaludy-társaság, Petőfi-társaság, a budapesti hírlapírók egyesülete, az „Otthon” küldöttsége a szomszédos törvényhatóságok, a soproni irodalmi- és művészeti-kör, a nagy-kanizsai irodalmi-kör küldöttei, továbbá a költő élő rokonai.

Az ünnepet a szombathelyi dalárda nyitotta meg a Himnusz eléneklésével, mely csak fokozta az emelkedett hangulatot.

Ezután *Károlyi* Antal dr. kir. tanácsos, a szoborbizottság elnöke az emelvényre lépett s emelkedett szellemű, hazafias beszéddel üdvözölvén a vendégeket, megnyitotta az ünnepi közgyűlést.

A perczekig tartó éljenzés lecsillapulta után *Szavay* Gyula a jeles költő nagy hatással szavalta el alkalmi ódáját, melynek lendületesebb strófái a következők:

Mélyen, lágyan zúgnak a laurus-erdők,
Álomban nyugoszik a zefir és boreas;
A csermely violás völgyén pihenne,
Egy heverő Arkász Pán-dalokat furulyáz,
Bus magyaroknak harsog éneke távol,
Honfi-erényre isznak bükkfa-kupából,
Vég lugasoknak sóhaj futja be hosszát,
Esdeklő szerelem dala bug ott
Lolli, tehozzád.

Büvöletes csend vágja el ezt a képet,
Vérvörös égálgán szürke vihar kavarg.
Mult düledékinek állasz égmagas ormán
S szózatodon csüggnek hajdan erős magyarok,
Lelkük hurját zengeti kobzod hurja,
Régi magyar kar mennyköve villog ujra.
Vérzivatar vele szántja az ősi hantot,

volt, mint az örült. Az asztalon valahogyan egy legyező került a kezébe s abban a pillanatban az asszony finom, hamvas arcán végigsajdult egy lüktető, keskeny véres vonal, mialatt a törékeny jószág ezer darabra szakadva hullott szertesztél.

Ez szörnyű, irtóztató volt. Egy szó, egy hang, egy jaj nélkül bukott előre az asszony, Csete Gábor pedig szinte megrettenve hőkölt vissza s azután rohant ki a szobából fél örülten.

Nem, soha nem volt még ilyen Csete Gábor, a jó Gabi, a szelid Gabi, a becsületes, lágy Gabi.

A kezei öntudatlanul, görcsösen tépdesték le ziháló széles melléről a ruhát, a mint futott fujva a fővényes kerti uton. Ott, hátul azután ledobta magát egy mohos kőpadra, széles verejtékes homlokát odaszorította hatalmas öklei közé, egy darabig nézett maga elé üveges meredt szemmel, azután feltört hatalmas mellkasából egy dörgő, mély hang és a szegény óriás karjára támasztva fejét sirt, zokogott tehetetlen, keserű dühében keservesen.

Mikor azután órák mulva visszavánszorgott, a kicsiny villa, mely úgy épült,

hogy a boldogság puha fészke legyen, üres volt már. Az asszony elment, szó nélkül, úgy ahogy volt pusztán.

Nem vitt magával egyebet, mint azt a zsebkendőt, amit odaszorított lüktető, sajgó arcához.

A vén Simondy Gáspár nem volt otthon, mikor a leánya halálra fáradtan, porosan, gyalog toppant be az ormótlan pusztai kastély téglázott ambitusára. A kasznárné, egy ijedt képű kicsike öreg asszony nagy fejesóválások és lengetések között ugyan, de némán engedelmeskedett mikor leánykori szobáját parancsolta felnyitattani. — A fiatal asszony szava oly kemény, szinte érdes volt, hogy a kérdezősködés épenséggel nem látszott ajánlatosnak.

Az ajtót becsukta maga után s végtelenül kimerülve, vetette le magát a kis peluche ottománra. Nagyon kedves, hűvös kis szoba volt ez. Csupa fehérség, csupa szalag, csupa illatos tisztaság. Kertre nyíló ablakára becsüng a futó vadszöllő csipkés levele s bemosolyog egy-egy sötétkék ritkás fürtöske.

Az egyedüllét jól esett neki. Bűnös volt, bűnös már régen, de soha se érezte

ezt úgy mint e pillanatban. Hitványnak és nyomorultnak érezte magát és el kelle ismernie, hogy most e harcban az egyszerű maradt a vesztes.

Megcsalta Csete Gábort, igenis megcsalta, mert nem szerette, mert megvetette, mert utálta ezt az embert, a ki óriás létére gyöngébb volt, mint egy gyermek; a ki legtehetősebb ur volt a környéken és soha egy parancsoló szó el nem hagyta az ajkait. Bosszantóan áldott jó ember volt és kiállhatatlanul szelid.

Nem, Simondy Margitnak nem való volt az ilyen minta férj. Ez a lobogó vérű fiatal asszony izgalom és nem idillek után vágyódott. Ha Csete Gábor vad, kegyetlen, ha szilaj és brutális, — ha kinezta, ha gyötörte volna az asszonyt, az hűséges kutyája lett volna. De mert állandóan térdelt előtte, megunt és megutálta. Szabadulni vágyott tőle.

És most úgy érezte, hogy a játékban ő maradt a vesztes. Az a Csete Gábor, a kit most elhagyott, nem az volt, kit megvetett, megunt. Nem a térdelő, engedelmese báb, hanem a haragjában rettenetes férfi. A mint végigtapintja az ütés égő nyomát, mintha kéjes zsihongást érezne utána.

Sast nemző sasokat ver fészkeiből fel
Bersenyi, lantod!

S hasztalan is rejt pároszi kő mögé el
Cziprusfedte mohos sirba a niklai kert,
Hasztalan állanak őrt megnőtt jegenyéid,
Lelked százéves számkivetése letelt.
A koporsóból, hol a hajnalt várod,
Nap-nap után bőlesődbe visz édes álmod,
És a szülőföld képei felkeresnek:
Látni szeretnéd ringató földjét
A Kemenesnek . . .

S érezbe-fogant fiad im hazajött valóban!
Kebleden, ős anyaföld, érzed-e? Bersenyi
áll!

All ragyogón, tisztán az idők mohától
S himnust zeng a jelen kórusa — lábainál.
Homloka ég; a dicsőség isteni napja
Még szüzi esője varázsával felavatja;
S márvány zsámolya mentén körbe járva
Tömjént hintegtetünk lelkünknek
Kész parazsára.

Az óda elhangzása után *Dallos József* dr., a szoborbizottság alelnöke Bersenyi emlékezete című szépen megírt tanulmányát olvasta fel.

Ezután a képviselt tudományos és irodalmi társaságok kiküldöttei mondották el alkalmi beszédeiket.

A diszteremből a szobor elé vonult a közönség. Itt folyt le az ünnep második része.

Károlyi Antal dr. alispán zugó éljenzés között lépett az emelvényre, a hol ismét lelkes beszédet mondott, átadván a szobrot Szombathely városának. Beszéde közben lehullt a szoborról a lepel.

A remek szobor állóhelyzetben ábrázolja Bersenyit. Maga az alak 2,5 m., a kőtalapzat 3,76 m. magas. A talapzat alsó kerülete négyzetet képez, melynek mindegyik oldala 2,20 m. A szobor talapzatán a következő feliratok vannak, elől: Bersenyi Dániel; hátul: Vasvármegye közönsége; jobbról: Csak sast nem zenek a sasok; balról: Allsz még, állsz, szeretett hazám.

Ezután Ehen Gyula, Szombathely polgármestere, hazafias beszéddel átvette a szobrot a város nevében. Ezután Reiszig Ede főispán mondott emelkedett hangú záróbeszédet.

A hiszterikus lelkek alacsony gyengeségével epedett a megaláztatás, a függés után s azt hitte, hogy a brutalitás az igazi férfiaság. Az őrjöngő, tomboló emberben az ő ideálját vélte feltalálni: a férfit, az erőt, a mely sujt, üt, — ha mindjárt asszonyt is.

A távoli akácok mögött mintha bivogatva integetne felé a kis svájezi villa zöldre mázolt teteje, — a melyet egyenesen az ő számára épített Csete Gábor.

Milyen hatalmas, milyen elragadó volt ez a haragvó ember szilaj, vad dühében. A testén most is átfut valami kéjes borzongás, a mint maga előtt látja s úgy érzi, képes lenne előtte leborulni és imádni, mint egy Istent.

Ingerült volt s a láz gyötörte. Órák hosszáig elbámulta azt a távoli zöldes tétőt, mintha várna valakit onnan.

Ötödnapi azután elhatározta, hogy visszamegy — haza... úgy a mint eljött onnan. S valami különös gyönyört érzett ebben a megalázkodásban.

Visszamegy Csete Gáborhoz, leborul előtte, meggyónik neki töredelmesen és ha az elveri, ha megrugdálja, eltűri szótalanul, némán, mert az gyönyörűség lesz neki.

Végül a szombathelyi dalárda a Szózatot énekelte el.

Délután 1 órakor a főispánnál fényes bankett volt.

S z i n h á z.

(P.) Tegnap a klasszikus muzsa jelent meg színpadunkon, színre kerülvén, a halhatatlan britt óriás vígjátéka „*A makranczos hölgy*“.

A czimszerepet Komjáthy né játszotta meg, azzal a művészi alakítással és jellemzéssel, a melynél jobbat alig láttunk még színpadunkon. Olyan mély tanulmánnyal, oly bensőségteljesen állította élénk az akaratos, önféjű, veszekedő természetű nőnek szelid, alázatos, odaadó hitvessé való átváltozását, hogy a nézőt egészen extázisba hozta. Lelkesült tapsal adózott a közönség a művésznőnek s majd minden jelenése után lámpák elé hívták.

Komjáthy (Petrucció) egyik legjobb alakítását mutatta be ezen szerepében. Ő is azzal a mély tanulmánnyal, azzal a minden részletre kiterjedő figyelemmel játszott, a melyet ez a klasszikus mű mindenestre megkíván. Felfogása helyes, előadása minden ízében művészi, mely a szükséges könnyedséget mindvégig megtartja, a közönséget mindvégig lebilincseli. A taps és éljenzés hatalmas erővel tört ki minden jelenete után és sokszor hívták ki őt is.

Minden többi szereplők jó alakítást nyújtottak s ha egyenként felsorolnánk is csak dicséret juthat osztály részükül, mert együtt és összevéve kerekded szép előadást produkáltak, a melyen a gondos előkészület és tanulmány is meglátszik.

A nagyszámu közönség jól mulatott s teljes megelégedésének sűrű tapsokban adott kifejezést.

Kik pályáznak.

Debreczen, december 9.

Holnap virrad fel a nevezetes nap, a melyen Debreczen város közönsége újra alakítja tisztikarát, a nagy küzdelmek között revideált szervezeti szabályzat alapján, a mely a közigazgatás teendőinek

A tükörbe nézett. A szeméi bevoltak esve, az areza sápadt volt és ernyed.

A fehérvirágos kaczér kis szalmakalap rózsaszín selyem szalagját megkötötte az álla alatt és ezzel készen állott a zarándok-utra.

Ebben a pillanatban kopogtak az ajtón. Idegesen, bosszusan nyitotta ki a beesukot ajtót.

S a másik pillanatban előtte állott — Csete Gábor.

Nem a villámló szemü, dadogó mellü, felemelt öklü Csete Gábor, hanem a mindennapi, alázatos lány Gabi, behuzott vállal nyugtalan zavaros tekintettel, lehajtott alázatos fővel, szánalmasan.

Óh, hogy elrepült egyszerre az asszony szívéből mindaz, a mit az előbb érzett s jött a helyébe keserűség, undor, megvetés.

A megtört ember ott állt az ajtóban meghajolva, a bocsánatkérő szó reszketve halt el ajkain s az asszony, a délezeg, kiegyenesedett haragos asszony villámló szemekkel, szenvedélytől és megvetéstől remegő hangon kiáltott oda neki:

Takarodjék! Nyomorult!

rohamos szaporodásához képest nem csak a munkaerők számát emelte, hanem az igények növekedésének méltánylásával a tisztí fizetéseket is gavallér bőkezűséggel megjavította.

A holnap választás alá jövő 51 különféle állásra mintegy ötszáz kérvény érkezett. Az eredmény tehát számbelileg teljesen kielégítő. De minőség tekintetében is megfelel annak az indokolt várakozásnak, amelynek alapja a fizetések fölemelésében rejlik. A tisztújító közgyűlésnek módjában lesz a pályázók nagy tömegéből a legrátermettebb erőket válogatni ki és tisztelni meg azzal, hogy jövőre az ő munkakedvökre, kötelességtudásukra és tehetségökre bizza ez előre törekvő, további fejlődésre hivatott nagy magyar város autonóm közigazgatását.

A pályázatok eredményét a következőkben ismertetjük:

Pályázati kérvényeiket beadták:

I. Hat éves megbizatással bíró állásokra:

1. a *polgármesterségre* egyedül *Simonffy Imre* kir. tanácsos polgármester. Fizetés 4500 frt.

2. a *főjegyzőségre*: *Boczko Sámuel* r. főkapitány; *Komlóssy Arthur* ügyvéd, a Csokonai kör alelnöke; *Nagy Sándor* ügyvéd; *Vértessy István* főjegyző. Fizetés 2600 frt.

3. a t. *főügyeszi* állásra: *Ábrahám László* t. főügyész. Fizetés 2800 frt.

4. a t. *alügyészségre*: *Balogh Zsigmond* albiró; dr. *Magos György* t. alügyész. Fizetés 1200 frt.

5. a hét *tanácsnoki* állásra: *Balogh Zsigmond* albiró; *Bészler Károly* h. árvaszéki elnök, *Csáky János* köztárgyhídi igazgató állatorvos, *Hajdu Gyula* tanácsnok; *Kálmánchelyi Mór* mezőrendőrkapitány, *Király Gyula* tanácsnok, *Konez Akos* közlevéltárnok, dr. *Könyves Tóth Mihály* rendőrkapitány; *Körner Adolf* tanácsnok; *Lovassy Károly* tb. tanácsnok, az adóügyosztály vezetője; dr. *Medgyaszay Dezső*, *Medgyaszay Miklós* árvaszéki ülnökök, *Molesányi János* ügyvéd, dr. *Nagy Kálmán* ügyvéd; *Nánássy Miklós* alapítványi pénztárnok; *Oláh Károly* honvéd főhadnagy, volt vármegyei 1. aljegyző; dr. *Orbán József* ügyvéd; *Ronesik Lajos* 1. aljegyző, *Simonffy Gyula* ny. h. alezredes tb. tanácsnok főszállásbiztos, *Szabó István* pénzügyi segéd titkár; *Szabó Kálmán* polgármesteri titkár, tb. jegyző; *Szikszay Gyula* a Margit fürdő tulajdonosa; *Varga Károly* II. aljegyző; *Vecsey Imre* tanácsnok; *Végh Gyula* rendőr kapitány; *Vértessy István* főjegyző. Összesen 27 pályázó. Fizetés 2300 frt.

6. a két *árvaszéki ülnökségre*: *Ács Nagy Ferencz* rendőrfogalmazó; *Hanke Lajos* gyámpénztárnok, *Illéssy Gyula* árvaszéki jegyző; dr. *Medgyaszay Dezső*, *Medgyaszay Miklós* árvaszéki ülnökök; *Molesányi János* ügyvéd; *Nánássy Miklós* alapítványi pénztárnok, *Szabó Kálmán* tb. jegyző; *Trak Géza* ügyvéd; *Ujváry István* ügyvéd; *Varga Károly* II. aljegyző. Összesen 11 pályázó. Fizetés 1650 frt.

7. a *házi pénztárnokságra*: *R. Boros Lajos*, rendőrségi irnok; *Máté Miklós* házipénztárnok. Fizetés 1650 frt.

8. a *gyámpénztárnokságra*: *R. Boros Lajos*, *Hanke Lajos* gyámpénztárnok és *Szentgyörgyi József* gyámpénztári ellenőr. Fizetés 1350 frt.

9. az *adópenztárnokságra* *R. Boros Lajos*; *Gergely Antal* adópenztárnok; *Trásy László* a. p. ellenőr. Fizetés 1450 frt.

10. az *első aljegyzőségre*: dr. *Boldizsár Kálmán* tb. rendőrkapitány ifj. *Csóka Sámuel* rendőrfogalmazó; *Hamar László* tb. r. fogalmazó; *Illéssy Gyula*

III. aljegyző; Kepes Géza ügyvédjelölt; Roncsik Lajos I. aljegyző; Szabó Kálmán p. m. titkár; Szabó Gyula járásbíró-sági aljegyző; Szentpétery Ferencz tb. jegyző; Trak Géza ügyvéd, Tóbi Elek tb. jegyző; Varga Károly II. aljegyző. Összesen 12. Fizetés 1500. II. aljegyzőségre (f. 1400 frt.) 9. a III-ikra (f. 1300 frt.) 10, a IV-dikre (f. 1300 frt.) 11, a négy aljegyzőségre összesen 40 pályázat érkezett, valamennyi a fentebb elsorolt 12 egyén részéről.

11. *közgyámi állásra*: Medgyessy Lajos, h. közgyám, Nánássy Miklós alapítványi pénztárnok, Szatmáry Mihály adó-kivető és Ujváry István ügyvéd. Fizetés 1300 frt.

12. a *mátai biztosságra*: Farkas Albert h. mátai biztos, Sáska Ignác napidíjas, Somogyi József gazdálkodó, Schepel Béla napidíjas. Fizetés 1100 frt.

II. *Életfogytig tartó megbizatással járó állásokra.*

13. a *rendőr fogalmazóságokra*: Bereczky Lajos hirlapíró, Hódy Árpád gazdatiszt; Frater Árpád földbeeslő, Hamar László tb. fogalmazó, Pap József napidíjas, Szabó Gyula tb. aljegyző, Szentpétery Ferencz tb. jegyző, összesen 7. Fizetés 1100 frt.

14. a *erdézi állásra*: Szücs Kálmán erdészgyakornok; Tóbiás Miklós erdész. Fizetés 1200 frt. és lakás.

15. a *birtok nyilvántartói állásra*: Dezső László, Huber Ferencz, Baik Szilágyi Imre, Psenyeczki Nagy Jenő, Boros Lajos, Terecskey Pál nyug. honv. százados, Király István, Papp József, Szathmáry Károly, Fráter Árpád, Weidner Kálmán, Krasznay Ferencz, Sarkadi János, Sipos György, Hódy Árpád, Nagy Lajos. Összesen 15. Fizetés 1200 frt.

16. a *népfelkeltési nyilvántartói állásra* beérkezett 18 pályázat. Fizetés 850 forint.

17. a *két házi pénztári tisztségre* 17 pályázat. Fizetés 900 frt.

18. a *számvevői tisztségre* 12 pályázat. Fizetés 1050 frt.

19. a *adópénztári tisztségre* 20 pályázat. Fizetés 850 frt.

20. a *két irodatisztiszege* 37 pályázat. Fizetés 850 frt.

21. a *két adóketvői tisztségre* 20 pályázat. Fizetés 800 frt.

22. a *lettári biztosságra* 30 pályázat. Fizetés 850 frt.

23. a *lettári biztos helyettesi állásra* 30 pályázat. Fizetés 800 frt.

24. a *mezőbiztosi állásra* 24 pályázat. Fizetés 1050 frt.

25. a *rendőrbiztos oktató állásra* 10 pályázat. Fizetés 850 frt.

26. a *két rendőrbiztosi állásra* 45 pályázat. Fizetés 800 frt.

27. a *11 irtokai állásra* 101 pályázat. Fizetés 750 frt.

Ezeket kívül vegyesekre beadtak 14 pályázatot.

Táviratok.

— A Debreczeni Ellenőr sajtótudósítójától. —

A t. Házról.

Budapest, december 9. A képviselőházban Pulszky Ágost beadta a felirati bizottság javaslatát. Apponyi Albert is be-terjesztette a nemzeti párt felirati javaslatát. Szilágyi Dezső konstatálja, hogy az indítványt bejelenteni kellene; de mivel idáig ezen felirati javaslatokat bejelentés nélkül adták be, — indítványozza: mondja ki a Ház, hogy ezen kivétel csak a felirati javaslatokra vonatkozik. — Madarász József nem osztja ezt a felfogást; de a Ház többsége Szilágyi Dezső

indítványát fogadta el. Ezután megválasztották a bizottságokba a hiányzó tagokat. Holnap az ujoncz jutalékot, holnapután a feliratot tárgyalják.

Apponyi felirata.

Budapest, december 9. Apponyi Albert gróf feliratában majdnem kizárólag a választásokkal foglalkozik. — Szerinte a visszaélések által az alkotmány meg lé-ven támadva a trónbeszéd részleteire nem reflektál. Ajánlja a Felségnek a kormány elmozdítását. Az új kormány első teendője volna az új választási törvény benyújtása. A millenáris ünnepekből nem maradt a szivekben egyéb keserűségnél a választások miatt, melyek folytán az ország tekintélye súlydult. Példa erre a trónbeszéd is, melyben a külügyekről szó sincs.

Képviselők párbaja.

Budapest, december 9. A lapok Kubinyi Géza és Fáy István képviselők párbajáról írnak, melyben Kubinyi életveszélyesen megsebesült volna. A hír valótlan.

NAPI HIREK.

Előfizetésre való felhívás.

A jövő évben XXIV. évfolyamába lép a Debreczeni Ellenőr. Közel egy negyed század áll tehát lapunk becsületes működése mögött. Ez a hosszú, tisztes múlt mindenekben igazolja a Debreczeni Ellenőr létjogosultságát és életrevalóságát.

Czélünk és elvünk jövőben is az marad, a mi eddig biztosította a Debreczeni Ellenőr részére a nagy érdemű közönség rokonszenvét és támogatását.

Ezt a rokonszenvet és támogatást mi mindig nagyra becsültük s mint eddig, úgy jövőre is minden erőnkkel igyekezni fogunk lapunkat méltóvá tenni arra.

Becsületes, öntudatos és rendszeres munkálkodással törekszünk kielégíteni a közönség fokozódó igényeit.

Megőrizni és gyarapítani kívánjuk a Debreczeni Ellenőr részére a már is elért tekintélyes helyet a vidéki sajtóban.

Politikai elvünk a legtisztább magyar szabadelvű politika. Az új eszméknek fényét, mely beragyogta Magyarországot határait növelni akarjuk és arra törekszünk, hogy az igazi liberalizmus ne csak az ország szívében, hanem a vidéken is meghódítsa a közvéleményt.

Meg vagyunk győződve, hogy a szabadelvűség alapján nyugvó nemzeti politikai irány van hivatva nagygyá tenni hazánkat, ez biztosítja örök időre haladást, dicsőségét.

Pártszenvédeletől sohasem engedjük magunkat elragadtatni s a fegyver, melylyel elveinkért küzdünk, mindenkor a tisztesség és az irodalom méltóságához illő.

Ezen pár szóval vázolt politikai irányunk mellett nem fogunk megfelelkezni Debreczen sz. kir. város és a feléje gravitáló vidék érdekeinek támogatásáról sem.

A helyi érdekeknek, amelyeknek az országos érdekekkel összhangzásba hozatalától és helyes irányban való megoldásától függ az általános jólét emelése, mindenkor hűséges, önzetlen és buzgó szószólói leszünk, amint voltunk eddig is.

Eber figyelemmel kísérjük a köz és társadalmi élet minden ágát, minden mozzanatát. Az a legfőbb czélünk, mint első sorban helyi lapnak, hogy szeretett városunk, és Debreczenünk azzá legyen, amire fényes multjánál és gazdag szellemi,

anyagi erőinél fogva hivatva van: a magyar nemzeti műveltségnek, a magyar gazdasági életnek egyik legvirágzóbb és legerőteljesebb vidéki gócpontja.

Az a kiváló siker, melyet számos, részint általunk fölvetett, részint másoktól eredett eszmék megvalósulása körül elértünk, az XXIV. évfolyamba lépésnél új erőt és új lelkesedést ad nekünk fárasztó hirlapírói kötelességeink teljesítésére.

A rendes belső dolgozó társakat a külmunkatársak előkelő gárdája támogatja abban, hogy minél élénkebb és gazdagabb tartalmu lapot adhassunk olvasóink kezébe. Hírvatainkat továbbra is változatos és megbízhatóság jellemzi. Ertesüléseink gyorsak és alaposak.

Különös gondot fordítunk távirati rovatunkra, hogy olvasóközönségünk több órával a fővárosi lapok megérkezése előtt tudomást szerezhessen az ország és a világ legfontosabb és legérdekesebb napi eseményeiről.

Regény csarnokunkban már a közlelbbi napokban egy nagy érdekű angol regény: „A fekete ruhás leány” közlését kezdjük meg, amelyet a Debreczeni Ellenőr megbízásából Fluck Jolán urhölgy, a kitűnő fordítónő ültetett át magyar nyelvre.

Ujonnau belépő előfizetőink, akik legalább egy negyedévre előfizetnek, a lapot f. évi december végéig ingyen kapják. Ugy arégi, mint az új előfizetőknak teljesen díjtalanul küldjük meg a gazdag tartalmu Civis naplart.

Előfizetési díjak:

Egész évre . . . 10 frt.

Félévre . . . 5 „

Negyedévre . . . 2 „ 50 kr.

A Debreczeni Ellenőr szerkesztősége és kiadóhivatala.

— Tisztujtás. Holnap reggel a város színeit viselő kék-sárga zászlót vonják fel a városháza ormójára. Annyi kétség és remény között várva-várt nagy eseményt: a tisztujtó közgyűlést fogja hirdetni ott az a zászló. Száz meg száz pályázó közül kiknek a neve fog győztesen kikerülni, azt ma még a legnagyobb bizonytalanság sűrű sötét köde borítja a kíváncsi szemek előtt el. Csak kettő bizonyos: hogy a polgármesteri székbe a közönség bizalma újra Simonffy Imrét ülteti, aki már 21 év óta viseli ezt a diszes tisztséget s immár negyedik ízben kiáltják ki egyhangulag. A másik, a mire mérget lehet venni: Ábrahám László főügyészválasztása. — Ők ketten az egyedüli pályázók, a kiknek nem lesz ellenjelöltjük. — A többi állásoknál előreláthatólag heves küzdelmek fejlenek ki és az elnöklő főispán sűrűn lesz kénytelen a mindig hosszadalmas névszerinti szavazást rendelni el. Érdekes ez alkalomból fölemlíteni, hogy az 1890 szept. 4-dikén megejtett általános tisztujtáson a főbb tiszti állásokra megválasztottak közül Simonffy Imre polgármester, Vértessy István főjegyző, dr. Magoss György t. alügyész, Körner Adolf tanácsnok, Simonffy Gyula főszállásbizos és a négy pénztárnok érték meg ugyanazon hivatalban a mostani tisztujtó közgyűlést. Azóta a halál bőven aratott a tisztikarban. Két árvaszéki elnök, a tiszti-főügyész, egy tanácsnok, a közlelvtárnok meghaltak. Három tanácsnok és a főmérnök pedig betegség miatt nyugalomba vonult. Ez a gyakori változás természetesen hátrányosan hatott vissza a közigazgatás menetére is.

— **Hajdúvármegye közgyűlése.** Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága decz. hó 15-én délelőtt 9 órakor rendes közgyűlést tart. A tárgysorozat 61 pontból áll, melyek közül fontosabbak: a vallás- és közoktatásügyi miniszter a gazd. ismétlő iskola szervezetét megküldötte és az intézmény életbeléptetését ajánlja. A belügyminiszter leirata arról, hogy a vármegyei tisztviselői nyugdíjszabályzat 5. §-ában megállapított az intézeti tagok által fizetett 5% évi járuléknak 2 1/2%-ra leszállítását kimondó pótszabályrendeletet nem hagyta jóvá. Szolgabíró választás. A jövő év elsejével üresedésbe jövő közgazgatási bizottsági tagsági helyek betöltése. A gf. Degenfeld Gusztáv elhalálozásával üresedésbe jött lótenyésztő-bizottmányi elnöki tisztség betöltése. Az igazoló választmánynak a jövő évre leendő megalakítása. — A betegápolási pénztár szükségleteinek fedezésére az 1897. évre 3 százalék pótdadó kivetése iránt. A volt hajdukerületi székesházban elhelyezett kir. járásbíró helyiségének bérletére kötött szerződésről szóló jelentés. Szabolcsvármegye egy gör. kath. püspökség felállítása iránt felírt a kormányhoz kéri annak hasonszemlével felírttal való támogatását. Zemplénvármegye hasonló átirata a miniszterelnökhöz intézett ama felírtára vonatkozólag, hogy az ország költségén festessék meg az a jelenet, midőn Ő felségeik f. évi június 8-án a vármegyei zászlóktól környezett trónon a törvényhozás mindkét házának hódolatát fogadják. Ugyanennek felhívása az iránt, hogy a millenniumi hódoló felvonulásnak körképben leendő megfestetésére az orsz. képzőművészeti társulathoz megkeresést intézzenek.

— **Olasz vendég Debreczenben.**

Debreczennek most Olaszországból van jeles vendége. Báró Salvi érkezett ide, a ki az olasz miniszterium megbízásából a magyar méneseket tanulmányozza. Báró Salvi néhány napot tölt Debreczenben, ez idő alatt megtekintti a Hortobágyot is.

— **Főispáni ebéd.** A városi tisztújítás alkalmából gróf Degenfeld József főispán holnap délután 1/2 órakor a „Bika“ szálloda dísztermében százötven terítékű ebédet ad, a melyre Debreczen város törvényhatóságának tagjai hivatalosak.

— **Vidéki hírlapírók szövetsége.** A vidéki hírlapírók tavalyi kongresszusán felmerült terv, hogy a vidéki zurnalisztikának egy olyan egységes szervezetet kellene teremteni, mely egyrészt a testületi szellemet megerősíteni, más részt pedig a vidéki sajtó tagjainak és hozzátartozóinak nyugdíjat és segélyt biztosítana, a Szegeden tegnapelőtt megtartott szűkebb körű értekezleten a megvalósulás stádiumába lépett. Kulinyi Zsigmondnak, a „Szegedi Napló“ szerkesztőjének meghívására több vidéki napilap szerkesztője ment el Szegedre, ezek határozatilag kimondották a „Vidéki hírlapírók szövetsége“ megalakítását, melynek keretében külön segély- és nyugdíjalapot fognak létesíteni. A szövetségnek csakis hivatásos hírlapírók lehetnek tagjai, kik legalább három év óta állanak a sajtó szolgálatában. Az alapszabályok kidolgozását háromtagú bizottság vállalta magára, a mely mintegy száz vidéki szerkesztőt és újságírókat deczember 27-ére Budapestre alakuló közgyűlésre fog egybehívni. Az emberbaráti célra alakult új szövetség érdekében az egyes vidéki központokon már az új év elején élénk propagandát szándékoznak megindítani.

— **Egy tanár jubileuma.** Zalai Márk, kereskedelmi akadémiai tanárnak huszonöt éves tanári jubileuma alkalmából deczember 20-án délelőtt 11 órakor a keres-

kedelmi akadémia dísztermében a következő műsorral folyik le a jubileumi ünnepély: 1. Rákóczy induló, előadja az ifjusági zenekar. 2. Dr. Bayer Ferencz igazgató üdvözlő beszéde. 3. Végh János üdvözlő beszéde a volt tanítványok nevében. 4. Léva Ferencz III. évf. tanuló üdvözlő beszéde. 5. Üdvözlő dal Zsazskovszky Ferencztől, előadja az ifjusági zenekar. 6. Üdvözlő a hatóságok és testületek részéről. 7. Hymnusz, Erkel Ferencztől, előadja az ifjusági zenekar.

— **Katonai felülvizsgálat.** Ma délelőtt tartották meg a „Pavillon“ laktanyában a havonként szokásos katonai felülvizsgálatot gróf Degenfeld József főispán elnöklése alatt. Ez alkalommal mutatkozott be Dr. Lemberger Ernő honvéd törzsorvos. A felülvizsgálatra különben kevés előállítás történt.

— **Telefot.** Ries Illés dr. Baltimoreban egy szenzációs találmánnyal lepte meg a világot, mely lehetővé teszi, hogy ne csak halljunk valamit ezer meg ezer mértföldnyi távolságból, hanem lássunk is. És a mint a villanyos műszerek egyik kiállításán hallani lehetett a Niagara vizesés borzalmas szép zenéjét, a telefot, segítségével a vizesést ezentúl látni is lehet majd. Valamint a telefon hangokat, épp oly pontosan közvetíti a telefot a színeket. Ez az új találmány azonban korántsem létesült egy csapásra. S ha Ries dr. is mondható a tulajdonképpeni feltalálónak, azért már előtte is voltak többen, akik ebben az irányban működtek és kutatásaikkal Riesnek nagy segítségére voltak. Már Bell A. Graham és asszisztense Taintor is készítettek ilyen műszert, azonban ennek forgalomba hozatala tulságosan költséges lett volna, Riesnek tehát nehéz problémával kellett megküzdnie. Reis kiváló elektrikus és már számos találmánnyal gazdagította a tudományt. A tudós feltaláló a Kathod és Röntgen sugarakkal tett kísérleteket és tényleg sikerrel. Ez a legújabb találmány a praxiban is könnyen értékesíthető. Így hát a telegraf és a telefon mellett most már a telefot is hozzá járul ahhoz, hogy az egymástól távol lakó emberek közt közvetítő szerepet játszóknak, melyek így valamely nagy tüzesetről, vagy kiváló látványosságról valósággal távirati uton kaphatnak illusztrációkat. Természetesen a rendőrség is nagy hasznát veheti majd a telefotnak, mely rövid idő alatt a világ legmesszebb tájaira is elküldheti így egy-egy körözött bűnösnek arczképét.

— **Temetés.** Ma délelőtt ment végbe nagy részvét mellett Fischer Ferdinandné urnő temetése a Teleky-utczai halottas háztól. A gyászszertartáson megjelentek az Osztrák Magyar bank debreczeni fiókjának tisztviselői, a melynek a megboldogult férje hosszú időn keresztül főnöke volt és szép számú előkelő közönség. A városi dalegylet testületileg vonult ki s Hitesy Lajos karnagy vezetése mellett gyászadalokat énekelt. A gyászszertartást Dr. Wolafka Nándor püspök végezte fényes segédlettel.

— **A párisi.** Régi ideje került Magyarországra, jómódban élt s Máramaros-Szigeten szerzett illetőséget Weiser Ágoston, párisi születésű csavargó. Egyszerre ivásra adta magát s vagyona, bocsülete is eluszott e miatt. Csavargó lett belőle. Sorra járt minden vidéket az országban, napszámban dolgozott s ivott. Ha hazatolonczolták, újból visszazökött s hogy féktelen szenvedélyét kielégítse lopott is. Hamza András csapos legény kabátját emelte el tegnap, de még idejekorán megcsipték s most, ha majd kitölti a reá szabandó büntetést, újból hazatolonczolják a párisit.

— **Vadállat az emberben.** Az I. kerületi rendőrség tegnap egy h. dorogi illetőségű napszámost tartóztatott le, Popovics Antal favágót. A minden emberi érzésből kivetkezett embert saját felesége azzal a

szörnyü bűnnel vádolja, hogy 11 éves mostoha leányán brutális merényletet követett el. A szerencsétlen gyermek beteggé lett a szörnyü ember vadállatias bántalmazása miatt s most a közkörházban fekszik. A kétségbeesett anya még azzal is gyanúsítja férjét, hogy két hónappal ezelőtt eltemetett és első férjétől származott hat éves leánykáját is a mostoha apának ilyen rettenetes bünténye vitte a sirba. Popovicsot a rendőrség le tartóztatta; de makacsul tagad mindent az ellene felhozott szörnyü vádakból.

— **Rablás egy boltban.** Veszedelemes tolvajt csipett el tegnap este a rendőrség Bartha Imre rovott előéletű csavargó személyében. Az este, nyolcz óra tájban vásárlás ürügye alatt bement a Czakó Károlyné varga-utczai szatócsüzetébe s jól körütekintve távozott. Az ajtó előtt lesbe állt s mikor Czakóné az üzlet melletti szobájába vonult, Bartha besurrant a boltba s a pénzes fiókot kirántva, szaladni kezdett. Czakóné a zajra észrevette azonnal a lopást s lármát csapott úgy, hogy az utcán járó-kelek üldözöbe vették a vakmerő tolvajt. Mikor Bartha látta, hogy nincsen menekvés, eldobta a pénzes fiókot a pénzzel együtt s úgy szaladt tovább, de rövid idei üldözés után elfogták. Az eldobott pénzből, a mely mintegy tíz-tizenkét forint lehetett, a sárban csak alig ötven krajczárt sikerült megtalálni.

— **Karácsonyi filléres vásár.** A Gönczy egylet központi bizottságának kiküldöttei Kalocsa Róza Eötvös Károly Lajos és Vár-József a karácsonyi filléres vásár rendezése érdekében az ma d. u. széleskörű értekezletet tartanak. A családok szokásos karácsonyi és újévi vásárlásának a megszabott boltiárak biztosításával olcsóvá, a legkülönbébb és leggondosabban összeválogatott cikkek együtt felhasználásával kényelmessé, Debreczen és vidéke nagy közönségének találkozásával élvezetessé, sőtazene (setleg hangverseny és táncz) rendezésével ingyen kínálkozó nemes mulatsággá, tombolajátékkal kapcsoltságában nyereségessé, és mindezek mellett az által jótékonytá is tétele czéljából, hogy a kiállított tárgyakat szállító üzletekből nyerendő százalék a „Filléres füzetek“ című népnevelő irodalmi vállalat fejlesztésére fordittatik: a Gönczy-egylet központi bizottsága „Karácsonyi filléres vásár“ rendezését határozta el. E jótékony czélú bazar f. hó 22. és 23. napjain Debreczenben az „Arany Bika“ szálloda dísztermében és mellékhelyiségeiben fog a közönség gyönyörködésére, szórakozására és előnyös bevásárlásokkal hasznára nyitva állani. Husz-huszonöt sátorban, illetőleg árutelepen 40-50 árushölgy szolgáltatja a legkülönbébb ajándék- és háztartási cikkeket, egyszerű és fölszerelt karácsonyfák, játékszerek, nyalánkságok, különféle háztartási kellékek, piperecikkek, öltözködéses, szövetek, kézimunkák, dísztárgyak, könyv- és papírkereskedésbeli díszművek s egyéb nyomdai termékek (pl. képek, névjegyek stb.) hangszerek és hangjegyek stb. stb. nagy választékát kínálva legalkalmas karácsonyi és újévi ajándéknak. E mellett gondoskodik a rendezőség a rendes vendéglői árakon felszolgálandó izes ételekről, italokról és hűsítőkről. Állandó sétazene s ingyenes tombolajáték mulattatja a közönséget, a felkarolás mérvéhez képest pedig hangverseny és táncmulatság lesz a filléres vásár külön záradéka. A beléptidit csak 20 krban állapították meg, de még e csekély összeg sem áldozat, mert minden belépő teljesen ingyen kap egy tombolajegyét, mely maga 20 kr. értékű és a melylyel a nagy tombolajátékban vesz részt. Tanulójegy (tombolajegy nélkül) 10 krajczár. Az ekként előirányzott karácsonyi filléres vásár (esetleg még hangverseny és táncmulatság) rendezésére nagyobb rendezőbizottság alakítására küldötte ki Eötvös Károly Lajos tanfelügyelőt, Kalocsa Rózát és Vársárhelyi Józsefet a Gönczy-egylet központi bizottsága.

A ma d. u. 4 órakor a városháza nagytermében megtartandó értekezlet tárgya lesz: 1. alakulás és kiegészítés, 2. kereskedőkkel és vállalkozókkal tárgyalások, 3. árusító hölgyek kijelölése és felkérése, 4. kisebb rendező-csoportok alakítása, 5. indítványok.

— **Halálozás.** *Danczkai Pattantyus Ábrahám János* uradalmi tisztartó a martonfalvai pusztán folyó hó 8-án éjjeli 1 órakor, életének 31-ik, boldog házasságának 2-ik évében csöndesen elhunyt. A megboldogult földi maradványai december hó 10-én délelőtt 10 órakor fognak a róm. kath. anyaszentegyház szertartása szerint a martonfalvi sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent mise-áldozat pedig december 11-én a szent-györgy-ábrányi róm. kath. templomban fog az egek urának bemutatni. Elhunytát anyja, özvegye, fia, testvérei, széles kiterjedésű rokonsága és nagyszámu ismerősei gyászolják. A temetést Gebauer K. Érezkoporsó gyár tem. intézete rendezte.

— **Polgári tak.- és segélyszövetkezet Debreczenben.** Ezt a címet fogja viselni az az új intézet, mely most van alakuló félben. — Még a múlt hónapban tartották Szöllőssy János Hajdúvármegyei tiszti főügyészének elnöksége alatt első ülésüket az alapítók, a minor is egy hat tagból álló bizottságot neveztek ki az alapszabályok elkészítésére. E bizottság már elkészítette az alapszabályokat, melyeket héten mutatnak be az alakuló közgyűlésnek, ha ott elfogadják, még a bejegyzés hiányzik, s miután a szövetkezet megalakultnak tekinthető.

— **A holnapi választók figyelmébe!** Félreértések kikerülése végett kinyilatkoztatom, mikép én ezen tisztujtás alkalmával semmiféle állásra nem pályáztam, így az esetleges hasonló pályázó, személyemmel nem egy és ugyanaz. *Kultsár Imre* r. főkapit. kiadó.

Irodalom — Művészet.

* **A hollandi királynő eljegyzéséről** Sándor szerb királylyal beszél és foglalkozik mostanában nagyban a világsajtó. Ebből az alkalomból mutatja be az „Ország Világ”, ez a kitünő képes hetilap olvasóinak a holland királynő sikerült arcképét. Legutóbbi száma az „Ország Világnak” ismét tele van aktuális és érdekes cikkekkkel és képekkel. Cikkeket írtak e számába Mikszáth Kálmán, Váradi Antal, Adorján Sándor, Dr. Falk Zsigmond, Buday László, Vrínovich Géza stb. stb. Képei bemutatják folytatálagosan az országgyűlési képviselők VI. csoportját, Gróf Károlyi Istvánt, Kardos Kálmánt, Belitska Bénit, Gajary Ödönt és Blaskovics Ferenczet. — benne találjuk ezeken kívül e számban Izsó Miklósnak a kiváló magyar szobrásznak néhány nevezetes művét és arcképét, Prell Hermann világhírű nagy falfestményét, mely a lengyelek ostromát ábrázolja Weichtelmände vára ellen 1577-ben. Változatosságáról tesz tanúságot, hogy a filharmonikusok hangversenyeivel behatóan foglalkozik, s híven számol be minden új és érdemes zenei alkotásról. Az „Ország-Világot” a beálló téli esték küszöbén a legmelegebben ajánlunk olvasóinknak, mint a legolcsóbb, de a legjobb képes hetilapet. Előfizetési ára negyedévre 2 frt, félévre 4 frt. Mutatványszámot kívánatra bárkinek ingyen küld a kiadóhivatal. Budapest V. Hold-u. 7. sz.

* **Bandi és egyéb apróságok.** Bandi urfinak nem volt maradása odahaza és kikivánczolt a szabadba; ha már nem ereszté a tatája a vásártérre, a hol almás, körtés és sült gesztenyés paradicsom integet, hát legalább a könyvpiacra szabadult és ha már ő nem torkoskodhatik az édességekből, hadd élvezék a könyvének csemegéit azok, a kik örül-

nek a jó humornak, az igazi kedélyességnek, a kiket szórakoztat a gyermekszoba megannyi kedves epizódja, a családi élet tömérdek kisebb-nagyobb fonáksága. *Murai Károly* Bandija vetélkedik a Habertois világhírű gyermekalakjaival, a kiknél jóval zamatosabb és aztán megvan az az érdeme, hogy tősgyökeres magyar gyerek. A könyv első részében az atya regél Bandiról, a mit azonban a második részben a urfi azzal torol meg, hogy ő meg az apjáról emlékezik meg, leleránczizgálva róla a leplet. És a kik a sok bohóságok ki-kacagták magukat, ráadásul még egy harmadik részt is kapnak, a melyben Murai Károlynak még egy csomó jóhumoru aprósága sorakozik. Az élces dialógok valóságos kis vígjátékok és akár el is játszhatók, a szellemes történetek pedig az ily fajta művek javából valók. A karácsonyi könyvpiacra még alig jelent meg derültebb és derítőbb könyv, mint Murai Károlynak, a jeles humoristának e legújabb műve, a „Bandi és egyéb apróságok”. A könyvet a *Légrády* testvérek cége adta ki igen diszes és izléses kiállításban. A czimlapon Homieskó humoros rajza látható, melyen az apa pipaszárral kezében hívogatja a megszeppent Bandit. A vaskos kötet ára 1 frt 20 kr.

* **Magyar nemzet története.** Már a félszáz füzetet is túlhaladta a Szalay Baróti féle „A magyar nemzet története”, melyet — mint már bőven tudva van — a budapesti Lampel Róbert (Wodianer F. és fiai) kiadócége mint fényes kiállítású s maradandó becsű millenniumi emléke diszművet bocsát közre. Most a mű ötvennegyedik füzetét fekszik előtünkus képdiszével, folytatólag tárgyalván nemzeti történetünk II. és III. Ferdinánd királyok alatti, ép oly gazdag, mint szomorú eseményeit — egészen a linezi békekötésig, mely — fájdalom — nem hozta meg a sokat szenvedő nemzetnek a tartós béke áldásait. A külön műmellékleten kívül, mely egykoru metszet után Buda ostromát 1686-ban ábrázolja, a füzet számos illusztrációval bővelkedik, közte Bethlen István, Gusztáv Adolf, I. Rákóczy György, Tilly gróf, II. Ferdinánd arcképe és aláírása. A linezi béke bejövő sorai, Lorántffy Zsuzsanna, Draskovich János nádor, Lippai György, esztergomi érsek stb.

* **Az „1848—49-iki magyar szabadságharc története”** című ismert munkából most jelent meg a 70-ik füzet, amelyben Gracza György Budavár ostromát mondja el rendkívüli érdekesen, napról-napra követve az ostrom lefolyását. Ezt a füzetet is számos szép kép disziti. A füzet négy ivnyit, Buda ostromáról egy szép érdekes műmelléklet van hozzácsatolva.

Leintett herczeg.

— A herczegi diszhintó. —

Apróbb félreértések sokszor teremtettek már mulatságos helyzeteket, melyeknek humorán nagyot kaczag a publikum.

Egy ilyen eset történt az immáron bezárult ezredévi országos kiállítás egyik pavillonjában, a járműcsarnokban is, melynek felügyelője beszélte el ezt a mulatságos epizódot.

Hohenlohe herczeg az ezredévi kiállítást inkognitóban tekintette meg a megnyitás utáni napokon. Csarnokról-csarnokra járt a herczeg az ezredévi tündérvárosban minden kiséret nélkül.

Az alacsony, szürke emberkében, ki hamisítatlan bécsi jargonban beszélte a német nyelvet, senki sem sejtette a herczeget. A kiállítási felügyelők sem tudták, hogy milyen előkelő vendéget kalauzoltak.

Hohenlohe herczeg több pavillon megtekintése után eljutott a járművek csarnokába, s figyelmes szemlélődés után az ott kiállított hintók között megismerte a magáét, melyet egy vaczi kocsigyártónál rendelt meg 480 forintért.

Mi sem természetesebb, minthogy a herczeg azonnal tüzetes szemle alá vette a saját hintáját a rudvégen kezdve az utolsó kerékszigig.

— Sehrschön! — mormogta magában meglegedeten, majd hogy az ülés rugékonyságát is kibróbálja, felugrott a bakra.

A csarnok felügyelője, amint ezt észrevette, kötelességszerűen odalépett az alacsony termetű, igénytelen külsejű látogatóhoz és figyelmeztette, hogy a kiállított tárgyakhoz nem szabad hozzányulni. Persze a herczeg nem értette meg a felügyelő beszédét, mert nem tudott magyarul.

A felügyelő erre a kifüggesztett táblára mutatott, melyen a következő fölírás ékeskedett.

Ne tessék hozzányulni!

Ne touchez pas!

Hohenlohe herczeg mosolygott, de a bakról nem szállt le. Hogyisne! hát a saját kocsigyártól csak nem engedheti, hogy leszállítsák!

— Egy-kettő, leszállni a kocsigyártól — türelmetlenkedett a felügyelő. Nem látja a táblát, hogy ez a kocsi a Hohenlohe herczegé?

— Ja, ja, ist schon gut! — felelte a herczeg az ülés ruganyosságát tovább próbálgatva.

A felügyelő azonban nem tágitott. A herczeg szavaiból meggyőződött, hogy egy német sógorral van dolga, aki nem ért magyarul. De hát nem azért szolgált ő három esztendeig a katonaságnál Bécsben, hogy egy kis német tudomány rá ne ragadjon.

Összeszedte hát, a mit tudott s nyomós argumentumként megragadva a herczeg pipaszár lábait, nem a legudvariasabb hangon mondta:

— Da dürfen sie nicht herumspringen! (A mi magyarul annyit jelent, hogy ne ugráljon itt az ur.)

— És miért nem? — ellenkezett a herczeg — hiszen a hintó az enyém? A sajátomon pedig addig ugrálhatok, ameddig akarok.

— De nem addig van ám! — folytatta a felügyelő tetőtől talpig végignézve a herczeget. Ha a maga gazdájáé is a hintó, eleget ugrálhat még a bakján majd a kiállítás után! De addig nem, a ki lelke van!

A herczeg mosolyogva szállt le a bakról és bemutatta magát a felügyelőnek, ki majdnem sóbálványnyá változott.

— Ho-hen-lo-he her-czeg!

— No igen, az vagyok szolt a magas vendég és a kezét nyújtotta a felügyelőnek, ki meglepetésben össze-vissza hebegett és könyörgőre fogta a dolgot.

— Kegyelmezen exellenziás uram! Szegény ördög vagyok, nyolcz apró gyermekem van, a kilenczedik most van utban — hebegte a szokásos frázisokat használva. Családapa vagyok, földönfutókká leszünk, ha exellenziás uram feljelent!

A herczeg mosolygott. — Dehogyan jelentem fel. Örülök, ha maga nem jelent fel engem, hiszen még utoljára meg büntetnének!

Ezzel kegyesen bólintott a fejével s a csarnokból távozni készült. A felügyelő persze hajlongva sietett utána és most már ő ajánlotta a szabálytalanságot.

— Csak tessék
— H
majd elme
— M

A Debrecze

— A
ról bukkot
renczünk
ember tu

Sok
a világot
neteket,
Jokó öntu
meivel F
a kis fiu
egy pana
dokló áll
ki az erd

Kiál
hiába; lá
zött inga
karjaira
her; egy
társával,
dalomma
voltunk

Más
sérete né
rosban.
volt az é
tetszett

A
áldott na
következ
az agg
röpködt
izgatott
gel min
jonnak
leim szü
zését vá
sokféle
ában, a
eltünt é
inkább l

Fá
az én ur
zöröl.

—
kezembe
vagy ne
olvasom
édes ör
Tá
elolvasv
tottam

—
Ide
magama
től meg
voltam
vendégs
csak a
olvasni.

—
a földöl
vemen
azt telj
avval a
gem biz
gyilkos
mal sze
a ki ma
nek tar
gondola
gazdag
dana sz
szik ne
atyám

— Csak tessék felszállni a kocsira; csak tessék csinálni vele, amit tetszik.
 -- Hohenlohe herczeg visszafordult, majd elmenőben esipősen jegyezte meg: -- Majd csak a — kiállítás után!
Savoyard.

CSARNOK.

Az én Jokóm.

A Debreczeni Ellenőr részére németből ford.

Kalocsa Róza.

— (Folytatás.) —

— A majom a szőlőlugas rácszatáról bukott le, kedves öregem és a mi Ferenczünk most megmutatja, hogy egész ember tud lenni. Ugyebár Ferikém?

Sokszor láttam ugy az életben, mint a világot jelentő deszkákon megható jeleneteket, de sohasem olyat, mint mikor Jokó öntudattal, vagy nem megtörött szemével Ferikére fölnézett — és a mikor a kis fiu némán, reszkető, halvány ajkain egy panaszhang nélkül, felemelte a haldokló állatot karjaiba és elment vele — ki az erdőbe.

Kiáltottunk utánna, kértük — mind hiába; láttuk még imitt-amott a fák között ingadozva haladni, a mint gyöngé karjaira mindinkább rá nehezedett a teher; egyedül akart maradni halott játszótársával, kicsi szívében azzal a nagy fájdalommal — és mi gyöngédek s elnézők voltunk e nagy fájdalom iránt.

Másnap elutazott a néni, férjem kísérete nélkül, kinek terminusa volt a városban. Sajátságosan mindig terminusa volt az én jó uramnak, valahányszor nem tetszett neki valami!

A napok teltek és munkával megáldott nappalok után keserves éjszakák következtek, melynek hosszú órái alatt az aggodalmak súlyos szárnyesapásai röpködtek fejünk körül. A mellett az én izgatott idegeim csodás következetességgel minduntalan annak a haldokló majomnak képét varázsolták elém, míg füleim szüntelenül a kis teknősbéka neszezését várták, melynek lételét a nappali sokféle gondok feledtették velünk. — Hiában, a majom meghalt, a kis teknőcz eltűnt és a mi aggódo sziveinkben mindinkább kihalt a remény sugára.

Fáradtan, lehangoltan jött haza az én uram egy forró délutánon a mezőről.

— A levélhordó egy levelet adott a kezembe, a nénitől, azt sem tunom neked vagy nekem van-e czimezve, én úgy sem olvasom el, olvasd el te, ha kedved tartja, édes öregem.

Távozni készült ismét, amikor én elolvastván a levelet hatalmas erővel tartottam őt vissza.

— Mi bajod fiam, öregem?

Idő kellett rá, mig összeszedtem magamat, mig szemeim a feltörő könyektől megtisztultak, mig egyáltalán képes voltam ismét olvasni. Elhagytam a szives vendégszeretetért való köszönetet — és csak a levél magvas sorait kezdtem olvasni.

— És most, kedves öcsém, térjünk a fődologra, amely egész idő óta a szivemen fekszik és nem hagy nyugtot, mig azt teljesen nem tisztázzuk. Bánt az eset avval a nyomorult állattal, habár az engem bizony váltig bosszantott. Hanem a gyilkosság érzete még csak egy majommal szemben is megzavarja az embert, a ki magát addig minden gonosztól mentnek tartotta és az öntudat mindenféle gondolatokat támaszt, amiket egy vén gazdag néninek más ugy sem igen mondana szemébe. És így egyszer ugy tesszik nekem, mintha megboldogult édes atyám szavát hallanám: „szégyeld maga-

dat Kunigunda, szégyeld magadat teljes lelkedből; először a pénzsovárság, melytől az az eszeveszett harag származott, azután az a harag, mely oly kicsinyes bosszura ragadt, a milyen egy nemes kisasszonyhoz éppen nem volt méltó.

Igy hangzott ez lelkemben untalan és a szellemek szózata képes az embert önmagából ugy kiforgatni, mint egy ócska juhászbundát; egyszerre csak beláttam, hogy ebben az egész dologban nem volt igazam. Hogy én ezt nektek így bevallom, az igazi következetlenség eddigi lényemmel, de ha már benne vagyok, tehát egy vagy több vallomás nem tesz különbséget, értem a nektek felmondott betáblázott tőkét. Véletlenül hallottam szorultságokról és mikor a te meghívásod jött, édes hugom, legkevésbé sem voltam kétségtelen annak indítóokai felől.

— Mindamellett elfogadod azt a meghívást, mondtam magamban; megnézed közről azt a feldicsért családi életet; megfelelően viszonzni fogod a vendégszeretetet valami ezüst készlettel, vagy bármi mással, a mi még hiányzik a háztartásban, — hanem a pénzt *nem fogod* öcsém uramnak odaadni, de nem ám, egy fillért sem!

Tudtam tehát, hogy meghívásokot alkalmával csak a hypothékára gondoltatok; ott szagoltam a hypothékát a rózsák illatában, melyeket tányérom mellé helyeztetek; izeltem a hypothékát a nő által készített kedvencz ételben; és mikor ti az én érdekeimet látszattatok szemelőtt tartani, tudtam, hogy a mellékgondolat mindig csak a hypothéka volt!

(Vége köv.)

Közgazdaság.

Vasuti dolgok. A kereskedelmi miniszter most adta ki a mult esztendőre vonatkozó évi jelentését, a mely hatalmas kötelet képez. Ebben a nagyrdekü jelentésben mindazokról a dolgokról szó van, a mik a miniszter hatáskörébe esnek s így a vasutakról is, a melyek a kötet legnagyobb részét lefoglalják. Ha átnézzük a jelentés ide vonatkozó kimutatásait, sok érdekes dolgot tudunk meg. Első sorban is azt, hogy Magyarországon minden százezer lakosra 75 kilométer vasut jut s hogy így Magyarország 19 európai állam között a nyolczadik helyet foglalja el. A személyforgalom 1895-ben, ha nem is nagyon, de mégis szaporodott, különösen pedig a helyiérdekü vasutakon, a melyek évről évre növekednek. Ha most már arról akarunk megemlékezni, hogy a mult esztendőben a magyarországi vasutakon hányan utaztak, igen nagy numerust kell idejegyezni, mert hát az utasok száma 53.182.254 volt. Ez a több mint ötven millió utas össze-vissza 2.090.722.463 kilométernyi utat tett meg. A legnagyobb része persze nem igen dicsekedhetik valami nagy tural, mert a vasutat csak egyik állomástól a másikig, vagy a harmadikig vette igénybe, A miniszteri jelentés azt is kiszámítja, hogy egy-egy személyvoatra átlag 63 utas jutott. Ezek után — a jelentés sorrendjét követve — rátérhetünk a vasuti balesetekre s elmondhatjuk, hogy a mult év e tekintetben milyen volt. Hát valami ijesztő nagy dolgok nem adták elő magukat, de azért mégis több történt, mint kellett volna. A vasuti alkalmazottak közül baleset következtében meghalt 88, megsérült pedig 120. — Az utasok közül meghalt hat és megsebesült tizennégy. Ezen kívül a vasutak még 147 idegen emberben tettek kárt, ide számítva azokat is, akik öngyilkossági szándékból feküdtek a sinekre. Történt egyébként 179 kisikamlás és 64 összeütközés. A vonatok 268 darab állatot gázoltak el. Persze,

akadályok is álltak elő s ezek miatt a forgalmat néhány napra be kellett szüntetni. Forgalmi akadályt képezett a hó, az árvíz, a felhőszakadás, töltéscsuszamlás, sziklaomlás, sőt a jégzajlás is Gombos és Erdőd között. Ilyen hideg téli időben jól esik megtudni, hogy a hazai vasutakon 6.113 kocsit fűtöttek. Legnagyobb részét gőzzel, de egy csomót kályhával is. A vasutak mult évi bevétele 113.280.101 forint volt, ellentétben a kiadásal, ami 68.694.380 forintra rugott. — A vasutak tulajdonosai tehát összevissza majdnem 45 millió forint tiszta hasznot vágtak zsebre. Mivel pedig a vasuti hálózat legnagyobb része az államé, hát igen természetes, hogy a legtöbb haszon ennek jutott. A magyar államvasutak összes tiszta jövedelme ugyanis meghaladja a 33 millió forintot. Ez az ujdonság azonban nem volna teljes, ha elhallgatnánk, hogy a zónadijszabás behozatala óta a magyar államvasutakon mily arányt öltött a személyforgalom. Ime itt van a kimutatás.

1888-ban az utasok száma volt	9,140.100
1889-ben " " " "	13,151.170
1890-ben " " " "	21,788.800
1891-ben " " " "	26,003.500
1892-ben " " " "	28,871.200
1893-ben " " " "	31,504.500
1894-ban " " " "	32,583.100
1895-ben " " " "	34,318.000

Debreczeni városi színház.

Folyó szám 75. Bérlet 59. sz.

Szerdán, december 9-én,

ujdonság:

A becstelének.

Rovetta Gerolamonak az olasz államdíjjal kitüntetett színműre 3 felvonásban.

Holnap csütörtökön, december 10-én,

Ripp van Winkle,

Regényes operette 3 felvonásban, zenéjét írta: Planquette.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1896. október hó 1-től.

Egységes vasuti idő szerint.

Debreczenből indul:	6. p.
Budapest felé (gyorsvonat)	reg. 8 40
Budapest-Nagyvárad felé	d. u. 12 36
Budapest-Nagyvárad felé	este 10 31
P.-Ladány-Nagyvárad-felé *)	d. u. 3 48
P.-Ladányig (minden kedden)	déli 12 —
Csak P.-Ladányig vegyes vonat.	este 8 15
Szatmár-M.-Sziget felé	d. u. 4 07
Szatmár-M.-Sziget felé	este 8 —
Szatmár-M.-Sziget felé	éjjel 3 05
Csak Szatmárig	reg. 5 30
Miskolcz-Kassa felé	reg. 8 25
Miskolcz-Kassa felé	este 8 10
Szerencs-S.-A.-Ujhely-Kassa felé	d. u. 4 02
reg.	5 28
H.-Böszörmény-Büd- Sz.-Mihály-felé } vásártérről	reg. 5 51
reg.	d. u. 3 57
reg.	d. u. 4 10
Füzes-Abony felé (m. áll. v.-tól)	reg. 4 42
reg.	5 —
Ohat-Kócs-Polgár felé m. áll. v.-tól	d. u. 4 18
reg.	d. u. 4 24
Derecske-Nagy-Léta felé	reg. 8 25
Derecske-Nagy-Léta felé	d. u. 4 17

*) P.-Ladánytól gyorsvonat.

Budapestre érkezik:

A reggel 8 ó. 40 p.-kor induló gyv.	d. u.	1 50
A déli 12 ó. 36 p.-kor induló szv.	este	8 10
A este 10 ó. 31 p.-kor induló szv.	reg.	5 45

Budapestről Debreczenbe

indul:

A délután 3. ó. 47 p.-kor érk. szv.	reg.	9 40
Az este 7 ó. 09 p.-kor érkező gyv.	d. u.	2 15
Az éjjel 2 ó. 40 p.-kor érkező szv.	este	7 05
Az éjjel 2 ó. 40 p.-kor érkező szv.	este	9 15

Debreczenbe érkezik:

Kassa—Miskolcz felől	este	7 50
	reg.	8 09
B.-Szt.-Mihály	reg.	8 17
H.-Böszörmény felől	este	6 40
	este	6 49
F.-Abony felől (vásártérre)	d. u.	5 23
F.-Abony „ (m. áll. v.-hoz)	d. u.	5 32
Ohat-Kócs-Polgár felől (vásártérre)	reg.	7 50
Ohat-Kócs-Polgár „ (m. áll. v.-hoz)	reg.	8 —
Derecske—Nagy-Léta felől	reg.	7 25
Derecske—Nagy-Léta felől	d. u.	8 18

Debreczenbe érkeznek:

Budapest—Nagyvárad felől	d. u.	3 47
Budapest—Nagyvárad felől gy.-v.	este	7 09
Budapest—Nagyvárad felől	éjjel	2 40
Nagyvárad P.-Ladány felől	reg.	7 40
Csak P.-Ladánytól	reg.	5 12
M.-Sziget—Szatmár felől	reg.	7 50
M.-Sziget—Szatmár felől	d. u.	12 16
M.-Sziget—Szatmár felől	este	10 16
Csak Szatmárról	este	6 58
Kassa—Miskolcz felől	reg.	8 07
Kassa-S.-A.-Újhely-Szerencs felől	déli	12 21

Bérekcsik díjszabályzata.

	Két lovas	Egy lovas
I. Napszámra:		
Egész napra, reggeli 7 órától esti 9 óráig	5	3
Fél napra, reggeli 6 órától d. u. 1-ig, vagy d. u. 1-től esti 9 óráig	3	2
II. Óraszámra.		
Fél órára	—40	—30
3/4 órára	—60	—45
Egy egész órára	—80	—60
Minden következő órára	—40	—30
Az utolsó órán túl félórára v. kevesebb időre	—20	—15
III. Egyes járatokért.		
Megállapodás és visszamenet nélkül a város sorompóin belül.	—50	—30
IV. Meghatározott járatok.		
Temetéseknél (valláskülönbség nélkül), ha a végtisztesség a templomban történik.	—	—
A temetőbe ki és vissza	2	1 40
A háztól egyenesen a temetőbe ki és vissza	1 20	80
A színházba menet	—60	—40
A színházból jövet	—80	—60
Bármely vasuti indóház vagy raktárhoz nappal menet vagy jövet kézi táskával	—50	—30
Éjjel menet vagy jövet kézi táskával	—50	—60
A kocsis mellé elhelyezett minden darab málna után külön 10 kr. díj jár.	—	—
A koreszolyázó, vagy esőnakázó tóhoz, cukor-gyár, légszuszogó, kertészeti egyesület és gőzmalomhoz menet vagy jövet	—50	—30
Menet és visszajövet egy órai várakozással	—80	—60
A nagyerdei fürdőházhoz, polgári vagy katonai lövöldéhez menet vagy jövet	50	30
Menet és jövet egy órai várakozással	1	70
Minden következő órára	—60	—40
Külső barom- és lövasártérre oda és vissza egy órai várakozással	1 20	90
Minden következő órára	—40	—30
Katonai laktanyához és katonai kórházhoz menet vagy jövet	—50	—30
Menet és visszajövet 1 órai várakozással	—80	—60
Minden további órára	—40	—30

A díjak reggeli 6 órától esti 9 óráig számítatnak.

Kiadó és laptulajdonos: „Csokonai” nyomda és kiadó részvénytársaság. Felelős szerkesztő: Koncz Ákos.

Vese, húgyhólyag, húgydara és kőszvénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a

Lithion-forrás

Salvator

sikerrel rendelve lesz.

Húgyhajtó hatása!

Kellemes ízű! Könnyen emészthető!

Kapható ásványvízforrásokban és gyógyszerárakban. A Salvator-forrás igazgatósága Enerjessén.

Az általam leggondosabban összeállított, tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytisztító

SÓSBORSZESZ,

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszerárakban.

Ára egy kis üvegnek 45 kr., nagy üvegnek 90 krajczár.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

Használati utasítással ellátott könyveoske minden üveggel ingyen adatik.

TÓTH BÉLA

gyógyszertára és illatszertára

DEBRECZENBEN (Tisza-palota).

1074-52-47

Leszállított árak!

Leltározás alkalmából decz. hó 1-től kezdve a raktáron lévő

Női ruhaszöveteket

színes selymeket, mosó velezeket, atlasz és batisztokat, haraszt-kendőket, téli gyapju nagykendőket, leány- és fiu-gyermek-rukákat,

valamint

szőnyeget, függönyöket

tetesemen leszállított áron árúsítjuk el.

SZABÓ LAJOS FIAI

Debreczen, Rózsater.

1105-0-3

Több ezer db maradék női ruhaszövetekből feltűnő olcsó áron!

Karácsonyi Occasio

női ruhaszövetekben.

Egy teljes ruha	1.25
egész gyapju-diszszel	
Egy teljes ruha	1.75
egész gyapju divat-szövet-diszszel	
Egy teljes ruha	1.95
120 cm. széles angol divat-szövet-diszszel	
Egy teljes ruha	2.40
egész finom divat-szövet-diszszel	

BOSZNYAY J. és TÁRSA

DEBRECZEN, Kossuth-utca. 1106-1-1

Brockhaus Conversations Lexikon

14-dik legújabb kiadás

teljesen új állapotban 60 frtért eladó.

Czím a kiadóhivatalban. 1112-2-2

Karácsonyi Ünnepekre 1896. az általános kedvelt **Doering-Szappan** csakis a **Baloglyal** finom és díszes kartonokban, a

hogy mint legcélszerűbb **ünnepi ajándéknak** is alkalmasak, már tónyes és izléses kiállításuknál fogva is, S így nemcsak mint ajánlható, hanem mint czél-szerű, mindenütt kapható.

Ajánljuk t. háziasszonyaink- és uraknak, ugy az előkelő hölgy- és férfiköröknek annál is inkább figyelmükbe, mert ez alkalommal a kartonok oly szép és elegánsak,

kedveltségnek örvend. Daczára, hogy elegáns és szingazdag kartonokban van csomagolva, egy fillérrel sem lett drágább, mint ezeltt. 1071-3-1

Újdonságok!

Karácsonyi ajándék-tárgyak és Gyermekek-játékok

legjutányosabb árban beszerezhetők

Szent-Királyi Tivadar

műiparú raktárában. 1100-7-3